

Nunami maani angerlarsimaffeqanngitsut pillugit ajornartorsiuteqarnermut aaqqiissutissanut eqqarsartussamik suleqatigiissitamik suligasuartussamik pilersitseqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Suleqatigiissitaq politikerinut aaqqiissutissanik tigussaasunik siunnersuuteqassaaq innersuussuteqarlunilu aamma kingusinnerpaamik ulloq 31. august 2019 saqqummiussissaaq suliniutissat akilersornissaannut aaqqiissutissanullu.

(Inatsisartuni ilaasortaq, Tillie Martinussen, Suleqatigiissitsisut)

Angerlarsimaffeqannginnerup akiorneqarnissaa pillugu iliuusissatut pilersaarummik kingusinnerpaamik UPA2020-mi Naalakkersuisut saqqummiussinissamik peqquneqarnissaat pillugu Inatsisartunut aalajangiiffigisassatut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Mimi Karlsen, Inuit Ataqtigiit)

Akissuteqaat

(Peqqissutsimut, Isumaginninnermut Inatsisinillu atuutsitsinermut Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Naalakkersuisut siunnersuutitut qujapput.

Angerlarsimaffeqanngitsut amerlassusaat ernumanarmata Naalakkersuisut siunnersuuteqartoq aallaaviatigut isumaqatigaat. Silap pissusaa pissutigalugu inuiaqatigiinni angerlarsimaffeqanngitsortavut navianartumiipput.

Siunissami angerlarsimaffeqanngitsut ikinnerulernissaat inuiaqatigiittut sulissutigissavarput. Taamaattoq angerlarsimaffeqanngitsuuneq unammilligassatut immikkuullarissutut isigineqassanngilaq. Angerlarsimaffeqanngitsuuneq ajornartorsiutinik assigiinnigitsunik katitigaasunik tunuliaquteqarajuttarpoq, soorlu atornerluisuunermik imaluunniit innuttaasut nammineq aningaasaqarnerminnik aqutsiniarnerminnut ajornartorsiuteqartarnerannik, taamaalillutillu ineqarnermut akiliutissaminnik kinguaattooruteqalartarnermik, peqquteqartarluni.

Massakkut innuttaasunut aarlerinartorsiortunut, angerlarsimaffeqanngitsuusunut imaluunniit angerlarsimaffeerunnissamik aarlerinartorsiortunut neqerooruteqarpoq amerlasuunik. Assersuutigalugu atornerluisut akeqanngitsumik katsorsartissinnaanissaat periarfissaavoq. Angerlarsimaffeqanngitsut amerlasuut atornerluisuunermut sorsuuteqarput, atornerluisuunerup nammineq inigisamut nooqqinnissaaq ajornartunngortittarmagu. Tamatuma saniatigut akiitsoqalartarneq pillugu siunnersuisarneq ingerlanneqarpoq, taannalu piareersaatitut suliniutigineqarnermini nersortariaqartumik angusaqareersimavoq, periarfissarlu taanna nuna tamakkerlugu periarfissatut siammarterniarneqaleruttarpoq. Akiitsulinnut siunnersuisarnissamik suliniut aqutugalugu akiligassanik kinguaattooruteqartarnerit pinngitsoortinnissaanut periarfissaalereerpoq siunissamilu aamma pinngitsoortitsiniarnermi aqutissaassalluni taamaasillunilu angerlarsimaffeeruttartunik ikilisaaqataasinnaalluni, tassami angerlarsimaffeerunneq pisuni amerlanerni nammineq aningaasaateqarnerup ajorneranik pissuteqartarmat.

Angerlarsimaffeqanngitsut annertunerusumik iliuuseqarfigineqarsinnaanerinit periarfissat misissorneqartariaqarneranik oqariartuut Naalackersuisut isumaqatigaat. Aaqqiissutissanik tigussaasunik innersuussutinillu sulisoqartinnagu, angerlarsimaffeqanngitsuunermi ajornartorsiutaasartut qulaajarneqartariaqarput.

Suleqatigiit suligasuartussat innersuussutaat tuaviupiluussutaaleriaannaapput, naak suli ajornartorsiutip annertussusaa pissutaasartullu nalugalarlugit. Taamatuttaarlu iliuusissanut pilersaarusiortoqannginnerani ajornartorsiutit angerlarsimaffeqannginnermut tunngasut, aamma suliniutit pioreersut pitsaasumik qulaajaaffigineqaqqaartariaqarput. Angerlarsimaffeqanngitsuunerup akiorniarneqarnissaanut immikkut ittumik iliuusissanut pilersaarut aamma angerlarsimaffeqanngitsuunermut pissutsinut killilimmik isiginninniarnertut isigineqalersinnaanera aarlerinartoqarpoq. Angerlarsimaffeqanngitsuuneq kisiat aallaaviginagu ajortartorsiutit immikkut tamaasa isiginiartariaqarpagut. Angerlarsimaffeqanngitsuuneq pissutaanngilaq ersiutaasorliuna.

Naalackersuisulli erseqqissaatigissavaat najukkani ataasiakkaani angerlarsimaffeqanngitsunut ajornartorsiutit aaqqiiffiginissaat kommunit akisussaaffigimmassuk. Innuttaasut ajornartorsiutillit angerlarsimaffeeruttarnerisa pinngitsoortinnissaat pinaveersaartitsinerit ikiorneqartarnissaanillu neqerooruteqartarnerit aqputigalugit kommunit akisussaaffigaat. Angerlarsimaffeqanngitsut sullinneqarnissaanut pisariaqartinneqartunik sillimmateqarnissap qulakkeerneqarnissaa taamaalillutik kommunit akisussaaffigivaat, kiisalu navianartorsiortunut neqeroorutit pioreersut naammannersut nalilersussallugit akisussaaffigalugu.

Kommunini neqeroorutit suliniutillu pioreersut nalilersorneqarnissaat pisariaqarsinnaavoq, aamma neqeroorutit taakku angerlarsimaffeqanngitsunut ikiuinissamut tapersersuinissamullu naammannersut nalilersorumallugu. Aaqqiissutissanik eqqarsaatigilluagaasunik peqassaagut, aamma taakku siunertartik malillugu sunniuteqartariaqarput.

Kommunit suliassaminnik pisussaaffigisaminnik naammassinnissinnaanissaat aamma massakkut ajornartorsiutaasunik aaqqiissuteqarnissamut sulissuteqarsinnaaneri Naalackersuisut uppeaat.

Taamaattumik Naalackersuisut isumaqarput ajornartorsiutaasut piaartumik aaqqiiffigineqarnissaat eqqarsaatigalugu suleqatigiissitamik suligasuartussamik pilersitsineq aqputissaanngitsoq. Aammattaaq Naalackersuisut isumaqarput angerlarsimaffeqanngitsut ukkartaralugit iliuusissanut pilersaarusiornikkut isumaginninnermi ajornartorsiutaasut aaqqiivigineqarsinnaanngitsut. Innuttaasunut angerlarsimaffeqannginnermik eqqugaanissamut aarlerinartorsiortunut kommunit amerlasuunik suliniuteqareerput neqerooruteqarlutillu. Massakkut suliniutaasut sunniutai Naalackersuisunit aallaaviatigut takoqqaarneqarusupput, siunissamilu aaqqiissutissat pillugit kommunillu oqaloqatigiissutigineqassapput.

Ilanngullugu oqaatigineqassaaq 2008-mi 2013-imilu angerlarsimaffeqannginneq pillugu marloriarluni misissuisoqarnikummat, taakkualu piffissami tassanerpiaq taama isikkoqarnerinik takussutissiaapput. Misissuinerit eqimattat pingasut amerlassusiinik qulaajaasimapput: angerlarsimaffeqanngitsut, angerlarsimaffeqarallartitat kiisalu inissaqanngitsut. Inissianut tunngatillugu unammilligassat suliassaqarfimmilu suliniutissaasinnaasut pillugit Naalackersuisut kommunillu akornanni oqaloqatigiittarnissanut misissuinerit ilisimasatigut tunngavissiisimapput.

Naalackersuisut taamatut oqaaseqarlutik aalajangiiffigisassat siunnersuutit itigartinneqassat innersuussutigaaq allannguutissatullu siunnersuut imaattoq saqqummiullugu:

“Piffinni unammilligassat eqqarsaatigalugit, kommunit isumaginninnikkut iliuusissanut pilersaarutinut nalinginnaasumik tunngavissaqarnissaat siunertaralugu, angerlarsimaffeqannginnermut suliassaqarfiup UKA 2020-mut Naalackersuisunit qulaajaavigineqarnissaa pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut”.

Allannguutissatut siunnersuut UPA 2019/88-imut aamma UPA2019/111-imut atuutissaaq.